

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Князів Острозьких, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань антикорупційної
політики**

Радіній А.О.

Шановна Анастасіє Олегівно!

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку надає довідки Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку (додаються) щодо наступних законопроектів:

- «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374 від 02.01.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України;

- «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-1 від 08.01.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Ткаченком О.М., Славицькою А.К. та Стернійчуком В.О.;

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 6FA97849F1B2570D040000003A97000071AA0300

Підписувач Магомедов Руслан Садрудинович

Дійсний з 09.05.2024 16:33:00 по 09.05.2025 16:33:00

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

№ 08/02/1151 від 27.01.2025

перезавантаження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та посилення його інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-2 від 14.01.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Мовчаном О.В., Железняком Я.І., Радіною А.О. та іншими.

Додатки: на 12 арк.

З повагою

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ

Курочкін С.М.
254-37-30

ДОВІДКА

Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374 від 02.01.2025), внесеного на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) в межах компетенції надає наступні зауваження та пропозиції до зазначеного законопроєкту.

2. Проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374 від 02.01.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроєкт), передбачає встановлення гарантій незалежності, удосконалення порядку конкурсного добору Голови Національного агентства, визначення вичерпного переліку підстав для припинення повноважень Голови Національного агентства та його звільнення, посилення інституційної спроможності Національного агентства, удосконалення процедури проведення незалежної зовнішньої оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного агентства, а також удосконалення процедури управління арештованими активами.

2.1. Підпунктом 3 пункту 9 розділу I Законопроєкту передбачено внесення змін до абзацу четвертого частини п'ятої статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (далі – Закон про Національне агентство) з метою встановлення вимоги, відповідно до якої реалізація активів (рухоме та нерухоме майно, цінні папери, майнові та інші права), прийнятих Національним агентством в управління, повинно здійснюватись на електронних аукціонах в електронній торговій системі».

Необхідно зазначити, що питання обігу, переходу прав та підтвердження прав на цінні папери та прав за ними, що врегульовані законодавством про депозитарну систему України та про ринки капіталу та організовані товарні ринки, мають особливості, які не дозволяють застосовувати до цінних паперів процедури, що застосовуються до реалізації іншого арештованого майна.

Також звертаємо увагу на те, що Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» від 23.02.2024 № 3603-IX внесено зміни до пункту 95.7 статті 95 Податкового кодексу України, якими передбачено, що продаж майна, що перебуває у податковій заставі, здійснюється на публічних торгах у такому порядку:

- майно, яке може бути згруповано та стандартизовано, підлягає продажу за кошти виключно на біржових торгах, які проводяться біржами, що створені відповідно до закону;

- цінні папери - на організованих ринках капіталу в порядку, встановленому Законом України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки".

Вважаємо, що механізм продажу цінних паперів як активу, прийнятого Національним агентством в управління, у Законі про Національне агентство має бути аналогічним передбаченому Податковим кодексом України механізму продажу цінних паперів як майна, що перебуває у податковій заставі, - на організованих ринках капіталу.

Крім того, частиною п'ятою статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» встановлено, що «перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках, затверджується Кабінетом Міністрів України».

Кабінетом Міністрів України постановою від 30 грудня 2021 р. № 1433 (із змінами та доповненнями) було затверджено перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках.

Враховуючи зазначене, пропонуємо підпункт 3 пункту 15 розділу I Законопроекту викласти в такій редакції:

«3) абзац четвертий частини п'ятої замінити чотирма абзацами такого змісту:

«Реалізація активів, крім цінних паперів та видів продукції, торгівля якими відповідно до частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» має здійснюватися виключно на організованих товарних ринках, здійснюється визначеними на конкурсних засадах юридичними особами. Порядок відбору таких юридичних осіб, порядок реалізації активів на прилюдних торгах (аукціонах) та/або електронних аукціонах в електронній торговій системі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Реалізація активів, які є цінними паперами, здійснюється на організованих ринках капіталу.

Реалізація активів, які є видами продукції, торгівля якими відповідно до частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» має здійснюватися виключно на організованих товарних ринках, здійснюється на організованих товарних ринках.

Управління активами, які є фінансовими інструментами, та їх реалізація повинні здійснюватись з урахуванням вимог законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

2.2. Пункт 9 розділу I Законопроекту пропонуємо доповнити новим підпунктом 4 такого змісту:

«4) у частині сьомій:

у пункті 2 слова «а для страховиків, створених в організаційно-правовій формі акціонерного товариства, - також Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку» виключити;

у пункті 3 слова «управителя фонду операцій з нерухомістю» виключити;

доповнити абзацами такого змісту:

«Управління активами у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв професійних учасників ринків капіталу, крім банків, професійних учасників організованих товарних ринків та осіб, що здійснюють діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, забезпечується шляхом здійснення на вимогу Національного агентства заходів, передбачених законом та нормативно-правовим актом Національного агентства, прийнятого за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

У разі здійснення управління активами у вигляді частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю, у разі якщо облік таких часток не було переведено до облікової системи часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, що ведеться Центральним депозитарієм цінних паперів, Національним агентством мають бути здійснені заходи щодо такого переведення.».

За результатами проведеної експертизи проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374 від 02.01.2025), внесеного на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України, надані зауваження та пропозиції.

Прийняття Законопроєкту у редакції, яка зареєстрована, не потребуватиме розробки Комісією нових нормативно-правових актів, а також приведення чинних нормативно-правових актів Комісії у відповідність із положеннями Законопроєкту у разі набуття ним статусу Закону України.

3. Відповідальною особою за супроводження Законопроєкту на пленарних засіданнях Верховної Ради України в межах компетенції Комісії визначено Члена Комісії Лібанова Максима Олександровича.

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ

ДОВІДКА

Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-1 від 08.01.2025), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Ткаченком О.М., Славицькою А.К. та Стернійчуком В.О.

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) в межах компетенції надає наступні зауваження та пропозиції до зазначеного законопроєкту.

2. Проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-1 від 08.01.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України народними депутатами України Ткаченком О.М., Славицькою А.К. та Стернійчуком В.О. (далі – Законопроєкт), передбачає встановлення гарантій незалежності, удосконалення порядку конкурсного добору Голови Національного агентства, визначення вичерпного переліку підстав для припинення повноважень Голови, Національного агентства та його звільнення, посилення інституційної спроможності Національного агентства, удосконалення процедури проведення незалежної зовнішньої оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного агентства, а також удосконалення процедури управління арештованими активами.

2.1. Підпунктом 3 пункту 15 розділу I Законопроєкту передбачено внесення змін до абзацу четвертого частини п'ятої статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (далі – Закон про Національне агентство) з метою встановлення вимоги, відповідно до якої реалізація активів (рухоме та нерухоме майно, цінні папери, майнові та інші права), прийнятих Національним агентством в управління, повинно здійснюватись на електронних аукціонах в електронній торговій системі «Прозорро.Продажі».

Необхідно зазначити, що питання обігу, переходу прав та підтвердження прав на цінні папери та прав за ними, що врегульовані законодавством про депозитарну систему України та про ринки капіталу та організовані товарні ринки, мають особливості, які не дозволяють застосовувати до цінних паперів процедури, що застосовуються до реалізації іншого арештованого майна.

Також звертаємо увагу на те, що Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» від 23.02.2024 № 3603-IX внесено зміни до пункту 95.7 статті 95

Податкового кодексу України, якими передбачено, що продаж майна, що перебуває у податковій заставі, здійснюється на публічних торгах у такому порядку:

- майно, яке може бути згруповано та стандартизовано, підлягає продажу за кошти виключно на біржових торгах, які проводяться біржами, що створені відповідно до закону;

- цінні папери - на організованих ринках капіталу в порядку, встановленому Законом України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки".

Вважаємо, що механізм продажу цінних паперів як активу, прийнятого Національним агентством в управління, у Законі про Національне агентство має бути аналогічним передбаченому Податковим кодексом України механізму продажу цінних паперів як майна, що перебуває у податковій заставі, - на організованих ринках капіталу.

Крім того, звертаємо увагу на те, що відповідно до частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» Кабінетом Міністрів України затверджується перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках.

Кабінетом Міністрів України постановою від 30 грудня 2021 р. № 1433 (із змінами та доповненнями) було затверджено перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках.

Враховуючи зазначене, пропонуємо підпункт 3 пункту 15 розділу I Законопроекту викласти в такій редакції:

«3) абзац четвертий частини п'ятої замінити чотирма абзацами такого змісту:

«Реалізація активів, крім цінних паперів та видів продукції, торгівля якими відповідно до частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» має здійснюватися виключно на організованих товарних ринках, здійснюється визначеними на конкурсних засадах юридичними особами. Порядок відбору таких юридичних осіб, порядок реалізації активів на прилюдних торгах (аукціонах) та/або електронних аукціонах в електронній торговій системі «Прозорро.Продажі» визначаються Кабінетом Міністрів України.

Реалізація активів, які є цінними паперами, здійснюється на організованих ринках капіталу.

Реалізація активів, які є видами продукції, торгівля якими відповідно до частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» має здійснюватися виключно на організованих товарних ринках, здійснюється на організованих товарних ринках.

Управління активами, які є фінансовими інструментами, та їх реалізація повинні здійснюватися з урахуванням вимог законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

2.2. Підпунктом 5 пункту 15 розділу I Законопроекту пропонується виключити частину сьому статті 21 Закону про Національне агентство, що створить правову

невизначеність для відносин з управління активами частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв учасників фінансових ринків.

Враховуючи зазначене, пропонуємо не виключати частину сьому статті 21 Закону про Національне агентство, а викласти її в редакції, якою передбачити, що управління активами у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв професійних учасників ринків капіталу, крім банків, професійних учасників організованих товарних ринків та осіб, що здійснюють діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками забезпечується шляхом здійснення на вимогу Національного агентства заходів, передбачених законом та нормативно-правовим актом Національного агентства, прийнятого за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а управління активами у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв банків та учасників ринку фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України, - за погодженням з Національним банком України.

Крім того, пропонуємо у Законопроекті передбачити, що у разі здійснення управління активами у вигляді частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю, у разі якщо облік таких часток не було переведено до облікової системи часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, що ведеться Центральним депозитарієм цінних паперів, Національним агентством мають бути здійснені заходи щодо такого переведення.

2.3. Пунктом 19 розділу I Законопроекту пропонується пункт 2² розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Про Національне агентство доповнити новими абзацами такого змісту:

«Фонд державного майна України на наступний робочий день після надходження у порядку, передбаченому абзацом першим частини третьої статті 5¹ Закону України «Про санкції», судового рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», надсилає таке судове рішення до Національного агентства.

Національне агентство забезпечує здійснення необхідних заходів з передачі у власність держави облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» та нарахованих за ними доходів для їх подальшого погашення та анулювання із відповідним зменшенням державного боргу за рішенням Кабінету Міністрів України за поданням Національного агентства протягом десяти календарних днів з дня надходження судового рішення, зазначеного в абзаці одинадцятому цього пункту, яким передбачено стягнути в дохід держави:

облігації внутрішньої державної позики «Військові облігації», придбані за рахунок грошових коштів, розміщених на рахунках Національного агентства;

грошові кошти, за рахунок яких Національне агентство придбало облігації внутрішньої державної позики «Військові облігації»;

активи, що були реалізовані Національним агентством відповідно до цього Закону, за рахунок яких Національне агентство придбало облігації внутрішньої державної позики «Військові облігації».

У той самий строк Національне агентство інформує Фонд державного майна України та прокурора про виконання зазначеного судового рішення.»

Зазначені норми потребують ґрунтовного доопрацювання з метою недопущення їх неоднозначного трактування з огляду на те, що зазначене в цих нормах судове рішення про застосування санкції, має передбачати стягнення в дохід держави грошових коштів, за рахунок яких Національне агентство в минулому вже придбало облігації внутрішньої державної позики «Військові облігації», а також активів, які в минулому вже були реалізовані Національним агентством.

Крім того, звертаємо увагу на те, що передбачене в абзаці третьому пункту 19 розділу I Законопроекту здійснення заходів з передачі у власність держави облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» та нарахованих за ними доходів для їх подальшого погашення та анулювання із відповідним зменшенням державного боргу вимагає проведення операцій в системі депозитарного обліку відповідно до Закону України «Про депозитарну систему України».

Так, частиною першою статті 13 Закону України «Про депозитарну систему України» встановлено, що: «до виключної компетенції Національного банку України належить здійснення депозитарного обліку державних цінних паперів».

У зв'язку з цим, в абзаці третьому пункту 19 розділу I Законопроекту пропонуємо передбачити, що здійснення відповідних заходів здійснюється відповідно до законодавства про депозитарну систему України та в порядку, встановленому Національним банком України за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

За результатами проведеної експертизи проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо гарантій незалежності та посилення інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-1 від 08.01.2025), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України народними депутатами України Ткаченком О.М., Славицькою А.К. та Стернійчуком В.О., надані зауваження та пропозиції.

Прийняття Законопроекту у редакції, яка зареєстрована, не потребуватиме розробки Комісією нових нормативно-правових актів, а також приведення чинних нормативно-правових актів Комісії у відповідність із положеннями Законопроекту у разі набуття ним статусу Закону України.

3. Відповідальною особою за супроводження Законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України в межах компетенції Комісії визначено Члена Комісії Лібанова Максима Олександровича.

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ

ДОВІДКА

Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перезавантаження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та посилення його інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-2 від 14.01.2025), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Мовчаном О.В., Железняком Я.І., Радіною А.О. та іншими

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) в межах компетенції надає наступні зауваження та пропозиції до зазначеного законопроєкту.

2. Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перезавантаження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та посилення його інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-2 від 14.01.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України народними депутатами України Мовчаном О.В., Железняком Я.І., Радіною А.О. та іншими (далі – Законопроєкт), передбачає внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» та Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» з метою створення умов для економічно ефективного (самоокупність управління, збереження вартості активів) та корупційно невразливого управління арештованими активами, із забезпеченням балансу публічного та приватного інтересу в кримінальному провадженні та у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.

2.1. Підпунктом 14 пункту 1 розділу I Законопроєкту передбачено викладення розділу III Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (далі – Закон про Національне агентство) у новій редакції.

Зокрема, абзацами четвертим-п'ятим частини шостої запропонованої нової редакції статті 24 «Управління рухомим та нерухомим майном, цінними паперами, майновими та іншими правами» Закону про Національне агентство пропонується встановити, що:

«Реалізація активів здійснюється на електронних торгах (аукціонах) в електронній торговій системі, адміністрування якої здійснюється суб'єктом господарювання державного сектору економіки, визначеним відповідно до законів України "Про оренду державного та комунального майна", "Про приватизацію державного і комунального майна".

Порядок реалізації активів на електронних торгах (аукціонах) в електронній торговій системі визначається Кабінетом Міністрів України.»

Необхідно зазначити, що питання обігу, переходу прав та підтвердження прав

на цінні папери та прав за ними, що врегульовані законодавством про депозитарну систему України та про ринки капіталу та організовані товарні ринки, мають особливості, які не дозволяють застосовувати до цінних паперів процедури, що застосовуються до реалізації іншого арештованого майна.

Також звертаємо увагу на те, що Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» від 23.02.2024 № 3603-IX внесено зміни до пункту 95.7 статті 95 Податкового кодексу України, якими передбачено, що продаж майна, що перебуває у податковій заставі, здійснюється на публічних торгах у такому порядку:

- майно, яке може бути згруповано та стандартизовано, підлягає продажу за кошти виключно на біржових торгах, які проводяться біржами, що створені відповідно до закону;

- цінні папери - на організованих ринках капіталу в порядку, встановленому Законом України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки".

Вважаємо, що механізм продажу цінних паперів як активу, прийнятого Національним агентством в управління, у Законі про Національне агентство має бути аналогічним передбаченому Податковим кодексом України механізму продажу цінних паперів як майна, що перебуває у податковій заставі, - на організованих ринках капіталу.

Крім того, частиною п'ятою статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» встановлено, що «перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках, затверджується Кабінетом Міністрів України».

Кабінетом Міністрів України постановою від 30 грудня 2021 р. № 1433 (із змінами та доповненнями) було затверджено перелік видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках.

Враховуючи вищевикладене, пропонуємо абзаци четвертий-п'ятий частини шостої запропонованої Законопроектом нової редакції статті 24 «Управління рухомим та нерухомим майном, цінними паперами, майновими та іншими правами» Закону про Національне агентство замінити абзацами такого змісту:

«Реалізація активів, крім цінних паперів та видів продукції, торгівля якими відповідно до частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» має здійснюватися виключно на організованих товарних ринках, здійснюється на електронних торгах (аукціонах) в електронній торговій системі, адміністрування якої здійснюється суб'єктом господарювання державного сектору економіки, визначеним відповідно до законів України "Про оренду державного та комунального майна", "Про приватизацію державного і комунального майна".

Порядок реалізації активів на електронних торгах (аукціонах) в електронній торговій системі визначається Кабінетом Міністрів України.

Реалізація активів, які є цінними паперами, здійснюється на організованих ринках капіталу.

Реалізація активів, які є видами продукції, торгівля якими відповідно до частини п'ятої статті 5 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» має здійснюватися виключно на організованих товарних ринках, здійснюється на організованих товарних ринках.

Управління активами, які є фінансовими інструментами, та їх реалізація повинні здійснюватись з урахуванням вимог законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

2.2. Підпунктом 14 пункту 1 розділу I Законопроекту, серед іншого, передбачено викладення статті 21 розділу III Закону про Національне агентство «Стаття 21. Рекомендований план управління активом» у новій редакції.

Зокрема, у зазначеній статті пропонується запровадити норми щодо здійснення Національним агентством після прийняття активу в управління та до передачі його відповідному управителю підготовки рекомендованого плану управління активом з урахуванням особливостей активу. Рекомендований план управління активом має затверджуватись керівником відповідного структурного підрозділу Національного агентства та додаватися до документів, які передаються разом з активом управителю.

Проте, необхідно зазначити, що відповідно до пунктів 1-3 частини другої статті 2 Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків», завдання Комісії щодо державного регулювання та нагляду полягає у забезпеченні:

- 1) розвитку ринків капіталу та організованих товарних ринків, їх справедливості, прозорості та ефективності;
- 2) захисту прав та інтересів інвесторів;
- 3) зменшення системних ризиків для функціонування ринків капіталу.

Крім того, частиною 19 статті 74 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» передбачено, що особа, яка має істотну участь у такому професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, у разі зменшення показників діяльності професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, що використовуються для вимірювання та оцінки ризиків його діяльності, таким чином, що існує ризик невиконання ним пруденційних нормативів, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, або виникає ризик неспроможності виконання професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків своїх фінансових зобов'язань, строк виконання яких настав, зобов'язана:

«1) надати фінансову допомогу такому професійному учаснику в рамках вжиття заходів з метою приведення його діяльності у відповідність із вимогами законодавства або з метою виконання таким учасником своїх фінансових зобов'язань у розмірі, пропорційному до розміру його участі; або

2) ініціювати розгляд загальними зборами учасників (акціонерів) питання про ліквідацію такого професійного учасника. У разі якщо загальними зборами не підтримано пропозицію особи, яка має істотну участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, прийняти рішення про ліквідацію

професійного учасника, така особа зобов'язана виконати дії, передбачені пунктом 1 цієї частини.».

Відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» істотна участь - пряме та/або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами 10 і більше відсотками статутного (складеного, пайового) капіталу та/або права голосу, часток, акцій, паїв юридичної особи або незалежна від формального володіння можливість значного впливу та/або контролю (вирішального впливу) на управління чи діяльність юридичної особи. Особа визнається власником опосередкованої істотної участі незалежно від того, чи здійснює така особа контроль прямого власника участі в юридичній особі або контроль будь-якої іншої особи в ланцюгу володіння корпоративними правами такої юридичної особи.

Слід зазначити, що Делегованим регламентом Комісії (ЄС) 2017/1946 від 11 липня 2017 р., що доповнює Директиви 2004/39/ЄС та 2014/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно нормативних технічних стандартів щодо вичерпного переліку інформації, яку необхідно включити запропонованих покупців у повідомленні про запропоноване придбання істотної участі в інвестиційній фірмі, встановлені вимоги до власників істотної участі залежно від розміру частки у статутному капіталі інвестиційної фірми.

Враховуючи вищезазначене, вважаємо, що запропоновану Законопроектом нову редакцію статті 21 розділу III Закону про Національне агентство необхідно доповнити нормою, відповідно до якої рекомендований план управління активом має враховувати вимоги законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, зокрема, коли в управління передаються активи у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв професійних учасників ринків капіталу, крім банків, професійних учасників організованих товарних ринків та осіб, що здійснюють діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, та в частині питань, що стосується державного регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків, має погоджуватись з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2.3. Пропонуємо внести зміни до підпункту 14 пункту 1 розділу I Законопроекту, які б доповнювали запропоновану нову редакцію частини восьмої статті 24 Закону про Національне агентство «Стаття 24. Управління рухомим та нерухомим майном, цінними паперами, майновими та іншими правами» новими абзацами такого змісту:

«Управління активами у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв професійних учасників ринків капіталу, крім банків, професійних учасників організованих товарних ринків та осіб, що здійснюють діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками має забезпечуватись шляхом здійснення на вимогу Національного агентства передбачених законом та нормативно-правовим актом Національного агентства заходів за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а управління активами у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв банків та учасників ринку фінансових послуг, державне регулювання

та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України, - за погодженням з Національним банком України.

У разі здійснення управління активами у вигляді частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю, у разі якщо облік таких часток не було переведено до облікової системи часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, що ведеться Центральним депозитарієм цінних паперів, Національним агентством мають бути здійснені заходи щодо такого переведення.».

Крім того, пропонуємо у новій редакції частини восьмої статті 24 Закону про Національне агентство:

- у пункті 2 слова «а для страховиків, створених в організаційно-правовій формі акціонерного товариства, - також Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку» виключити;

- пункт 4 викласти в такій редакції:

«4) професійних учасників ринків капіталу, крім банків, професійних учасників організованих товарних ринків та осіб, що здійснюють діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками забезпечується шляхом здійснення на вимогу Національного агентства передбачених законом та нормативно-правовим актом Національного агентства за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.».

За результатами проведеної експертизи проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перезавантаження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та посилення його інституційної спроможності» (реєстраційний № 12374-2 від 14.01.2025), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України народними депутатами України Мовчаном О.В., Железняком Я.І., Радіною А.О. та іншими, надані зауваження та пропозиції.

Прийняття Законопроєкту у редакції, яка зареєстрована, не потребуватиме розробки Комісією нових нормативно-правових актів, а також приведення чинних нормативно-правових актів Комісії у відповідність із положеннями Законопроєкту у разі набуття ним статусу Закону України.

3. Відповідальною особою за супроводження Законопроєкту на пленарних засіданнях Верховної Ради України в межах компетенції Комісії визначено Члена Комісії Лібанова Максима Олександровича.

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ